

економіки. В свою чергу, роботодавцям професійні стандарти надають можливість знижувати витрати на підбір кадрів і проведення навчання на виробництві; ефективно оновлювати знання, уміння та компетенції співробітників і, в результаті, підвищувати продуктивність праці, покращувати якість товарів та послуг, забезпечуючи зростання конкурентоспроможності, що сприятиме сталому розвитку суб'єкта господарювання.

УДК 377.36:81'243

О.М. Муравйова (*ХДУХТ, Харків*)

В.О. Архипова (*ХНУРЕ, Харків*)

ПРОДУКТИВНА ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ ЯК ПОКАЗНИК ЯКІСНОЇ ФАХОВО-ОРІЄНТОВАНОЇ ОСВІТИ

Підготовка фахівців, яка відповідає вимогам сучасного етапу розвитку науки, техніки та виробництва, повинна відрізнятися високою якістю, інноваційністю та інтеграцією всіх дисциплін, що вивчаються. Значний внесок у формування професійної компетенції студентів ЗВО може і повинна внести дисципліна «Іноземна мова». Саме тому освітянські лінгвістичні стандарти для немовних вузів закріпили іншомовну компетенцію в якості невід'ємної частини професійної підготовки на основі інтеграції знань різних спеціальних дисциплін та розвитку комунікативних та професійно-комунікативних умінь.

Готовність до вирішення професійних завдань іноземною мовою – це комплексне, широке поняття, що характеризується високо розвиненими психологічними, комунікативними, когнітивними і аналітичними здібностями, які формуються протягом досить тривалого і цілеспрямованого навчання не тільки іноземних мов, а й інших загальноосвітніх дисциплін.

З огляду на обмежену кількість годин в навчальному плані, що відводяться на мовну підготовку, відзначимо необхідність створення інтенсивного і насиченого формату навчання, в якому будуть використовуватися всі можливі активні методи та оптимальні підходи до навчання під час аудиторних занять та максимально активізовано самостійну роботу.

Сучасний викладач іноземної мови, виходячи з мети викладання мовних дисциплін у немовних ВНЗ - навчання навичкам професійного спілкування в середовищі фахівців тієї чи іншої професії, повинен

вирішувати два завдання: по-перше, посилювати професійну орієнтацію комунікативного підходу до навчання, по-друге, включати нові методи викладання, оскільки навчання професійної мови вже не еквівалентне навчанню лексики та граматики, а орієнтується на результат навчання завдяки «переходу від процесу накопичення знань, умінь і навичок до їх застосування в конкретних ситуаціях».

Сьогодні викладачеві іноземної мови надаються великі можливості використання різних засобів навчання для всіх категорій студентів. Серед них можна відзначити як підручники та посібники з англійської, підготовлені вітчизняними авторами, так і автентичні підручники, написані зарубіжними методистами, автентичні аудіо- і відеоматеріали, інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), що включають, зокрема, різні програми та соціальні сервіси.

Необхідність використання автентичних підручників і навчальних посібників ні в кого не викликає сумнівів, оскільки саме вони представляють сучасну «живу» норму мови, актуальний мовний матеріал, його коректність, доречність та актуальність. Їх формат максимально орієнтований на «живе спілкування», побудований на стику англійської мови для загальних і професійних цілей, що дозволяє студентам спілкуватися на досить прості та зрозумілі для них теми, поповнювати свій словниковий запас лексикою, функціональними фразами і т. ін. для щоденного спілкування та створювати основи для подальшого розвитку умінь і навичок спілкування іноземною мовою в сфері професійної діяльності.

Використання методичного забезпечення з домінуючим об'ємом автентичних матеріалів дозволяє інтегрувати вивчення мовних дисциплін у програму профільної підготовки студентів, що підвищує ефективність «контекстної іншомовної підготовки».

Світ змінюється: інформаційні технології при їх коректному використанні і вбудовуванні в освітній процес сприяють реальній комунікації і вирішенню реальних завдань сучасного суспільства. Дослідники підтверджують наявність нового суб'єкта освітнього процесу – "homo sapiens digital", для якого формування пізнання світу за допомогою онлайн-технологій сприяє адаптації когнітивного апарату під певні формати сприйняття інформації і роботи з нею. Тому природним місцем існування сучасного студента стає електронне інформаційно-освітнє середовище ЗВО.

Тож іншою особливістю сучасного навчального процесу є інформаційна насиченість освітнього середовища і наявність в ній нового суб'єкта освіти, що зумовлює необхідність активного використання потенціалу інтернет-ресурсів і онлайн-технологій, застосування інтерактивних форм занять. У зв'язку з цим слід зазначити особливу роль

англійської мови для професійного взаємодії, в тому числі і мережевої, тому що це надає практично необмежений доступ до ресурсів глобальної мережі, а також сприяє безпосередньому спілкуванню з самими представниками міжнародної професійної спільноти .

УДК 159.9

О.М. Полінкевич, д-р екон. наук, проф. (*ЧНУ ім. Л. Українки, Луцьк*)

ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У ФАХІВЦІВ З УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

В умовах посилення процесів євроінтеграції у світовий економічний простір виникає необхідність у підготовці фахівців, які б відповідали вимогам не лише національної економіки, але й міжнародним. Відповідно до цього розроблена Національна Рамка кваліфікацій (НРК) [3], яка спирається на Рамку кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (РК ЄПВО) [4] та Європейські кваліфікаційні метарамки (ЄРК НВЖ) [4]. В цих документах визначені інструменти вимірювання кваліфікацій, компетентності. При цьому кваліфікації поділяються на освітні і професійні. Освітні кваліфікації встановлюються на основі освітніх стандартів, а професійні – професійних стандартів [2, 1]. Для ідентифікації кваліфікацій в РК ЄПВО визначені критерії: знання і розуміння, застосування знань і розуміння, формування суджень, комунікації, здатність до подальшого навчання і розвитку. У ЄРК НВЖ критеріями є знання, уміння та відповідальність й автономність [2]. В НРК України критеріями є: знання, уміння, комунікації, автономність і відповідальність, інтегральна компетентність.

На нашу думку, важливим є набуття фахівцями компетенцій, які умовно можна поділити на дві групи: «м'які» компетенції (soft skills); «тверді» компетенції (hard skills). Під «м'якими» компетенціями ми розуміємо комунікаційні навички, знання іноземних мов, психології бізнесу, психології особистості та міжособистісних відносин, соціології, логіки та філософії поведінки суб'єктів на ринку. Ці компетенції є універсальними, дозволяють швидко адаптуватися до змінних умов, вирішувати нестандартні ситуації, змінювати сферу діяльності. «Тверді» компетенції є спеціалізованими вузькопрофільними навичками, які є відмінними у межах окремих спеціальностей, умовах та характерні для однієї сфери діяльності.